

СЕКЦІЯ ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

УДК 330

*Л. О. Птащенко, д.е.н., проф.
В.С. Косолапенко, студент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ЖИТЛА В УКРАЇНІ ПІЛЯ ВІЙНИ

24 лютого 2022 року почалася повномасштабна війна на території України. В наслідок цього рашистами було зруйновано понад 3500 об'єктів інфраструктури України. Дані умови спричинили масову міграцію людей як в середині країни так і за її межі.

На даний момент Полтавська область є одним із безпечних регіонів країни, тому на дану територію активно евакуюються люди із небезпечних територій. До 100 тис. внутрішньо переміщених осіб зараз перебуває на Полтавщині. На 100% переселенцями заповнені Полтавські міські заклади. У них мешкає близько 6 тис. осіб. Решта громад області має міські заклади на 70-80% заповненими. Можливості приймати переселенців у Полтави станом на 8 квітня вже як такої немає [1]. Більшість цих людей має повністю зруйноване житло, яке не підлягає ремонту. Після закінчення бойових дій більшість людей може залишитись проживати в тимчасово-наданих місцях і на далі, що створить проблему відновлення освітнього процесу та загально-громадської діяльності у відповідних закладах.

Відновити житлові будинки буде складно. Більшість зруйнованих будинків необхідно зносити, і будувати нові. Хоча прем'єр міністр України Денис Шмигаль пообіцяв, що кожен будинок, кожна вулицю буде відновлено, не зважаючи на величину збитків, та зробити це буде вкрай важко. Наразі економіка України перебуває в кризовому стані. За прогнозами Світового банку, скорочення економіки України цього року відбудеться приблизно на 45,1% [2]. Фахівці вважають, що найкращим варіантом буде прийняття українського плану Маршалла. США та інші країни – світові лідери готові допомагати Україні в процесі відновлення інфраструктури зруйнованого національного господарства. Після війни в Україні є всі шанси перетворитися на сучасну європейську країну. Будуть збудовані нові університети, школи, житлові квартали за сучасними європейськими технологіями. При цьому за оптимістичними прогнозами відбудувати міста можливо всього за кілька років. Для прикладу, за сучасними технологіями 30-поверхові будинки будуються у терміни до 1 року. В першу чергу актуально направити кошти на критичну інфраструктуру, об'єкти соціального призначення та будівництво для населення, житлові будинки якого не підлягають відновленню.

З проблемами відшкодування можуть зіткнутися власники старої

нерухомості. Щоб отримати відшкодування необхідна документація про право власності. Сервера земельного кадастру почали працювати з 2013 року. До того періоду вся документація велася у паперовому вигляді. Якщо вся паперова документація виявиться знищеною – довести право власності буде майже неможливо. Оскільки встановити вартість зруйнованого майна буде складно, тому скоріше за все, буде запроваджена відповідна формула компенсації або встановлені конкретні виплати для відповідних груп людей [3]. Очікувати надходження прямих виплат репарацій на відновлення інфраструктури не доводиться. Але існують міжнародні суди й арештоване майно олігархів країни агресора в іноземних країнах. На закордонних рахунках центробанку РФ уже заморожено понад 300 млрд. дол. і майже 100 млрд. дол. активів російських компаній. Хоча на ці кошти претендує не лише Україна, а й іноземні компанії, які постраждали від агресії Росії, та все ж Україна може отримати велику частину від цих сум [4]. Крім цього актуально залучити приватний капітал.

Україна має 1 млрд. м² житлової нерухомості. Якщо цю площу помножити на 1 тис. дол. (ціна за 1 м²), то вийде, що вся житлова нерухомість має вартість близько 1 трлн. дол. За цими підрахунками, на разі повністю знищено близько 5% всієї житлової нерухомості, це 50 млрд. дол.[5] На сьогоднішній день війна ще триває, тому точних розрахунків, скільки потрібно грошей та часу на відновлення всієї інфраструктури, провести неможливо.

У підсумку зазначимо, що уряд розробляє стратегію відбудови національного господарства України. При цьому слід ураховувати світовий досвід та технології швидкого будівництва, а без приходу іноземних будівельних компаній українському суспільству буде вкрай важко впоратися з задачами відбудови національного господарства та повернення до нормального життя в Україні найближчі роки.

Література

- 1. У Полтаві майже не залишилося безкоштовного житла для переселенців – гуртожитки, школи та садочки заповнені. URL: <https://poltava.to/news/65618/>;*
- 2. Світовий банк: на тлі війни економіка України скоротиться приблизно на 45%. URL: <https://www.unn.com.ua/uk/news/1971938-svitoviy-bank-na-tli-viyini-ekonomika-ukrayini-skorotitsya-priblizno-na-4>;*
- 3. Як українцям компенсуватимуть пошкоджене та зруйноване під час війни майно. URL: <https://www.pravda.com.ua/columns/2022/04/2/7336442/>;*
- 4. Хто відновить зруйновані будинки Харкова, Маріуполя, Бучі та інших міст після перемоги. URL: <https://informer.ua/uk/hto-vidnovit-zruynovani-budinki-harkova-mariupolya-buchi-ta-inshih-mist-pislya-peremogi>;*
- 5. Держава відновить кожному втрачене житло: наскільки це є реалістичним – що потрібно врахувати. URL: <https://society.comments.ua/ua/news/developments/derzhava-vidnovit-kozhnomu-vtrachene-zhitlo-naskilki-ce-e-realistichnim-scho-potribno-vrahuvati-696056.html>.*